

Status spredt bebyggelse i Sverige

Avløpskonferansen – små avløp, store utfordringer på Campus Ås

23-24 maj 2018

Åsa Gunnarsson & Margareta Lundin Unger

Havs
och Vatten
myndigheten

Upplägg

- Roller och ansvar
- Hur vi tillsynsväglleder
- Utlysning av medel till projekt
- Åtgärdstakt, teknikfördelning
- Lagar och regler
- HaVs förslag på tydligare regler
- Statlig utredning om hållbara vattentjänster och små avlopp
- Vad sker nu?

Havs- och vattenmyndigheten (HaV)

- Bildades 2011
- Ungefär 270 anställda
- Huvudkontor i Göteborg
- Fiskerikontroll i Simrishamn, Karlskrona, Västra Frölunda, Västervik, Luleå
- Vision: Levande hav, sjöar och vattendrag till glädje och nytta för alla
- Från källa till hav

HaV ansvarar för att genomföra Sveriges åtagande

- Tre av Sveriges sexton miljömål:
Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag,
Hav i balans samt levande kust och skärgård
- EU:s havsmiljödirektiv
- EU:s vattendirektiv
- EU:s och Sveriges fiskeripolitik
- Regionala konventionerna
OSPAR och HELCOM

Roller och ansvar inom vattenförvaltningen

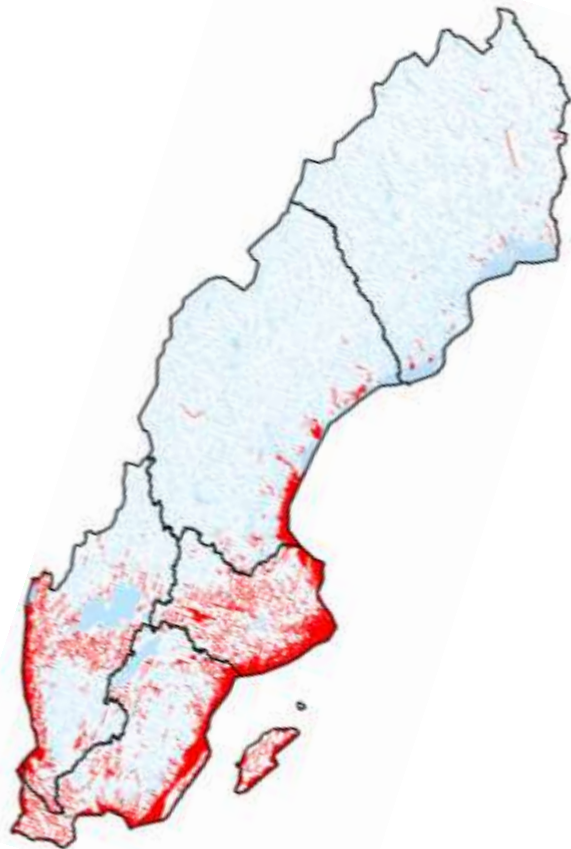
290 kommuner

21 länsstyrelser (fylken)

Centrala myndigheter: HaV vägleder om små avlopp (200 pe), Naturvårdsverket (större reningsverk över 200 pe).

Fem länsstyrelser är regionala vattenmyndigheter i fem vattendistrikt

Övergödningstatus enligt vattenförvaltningen

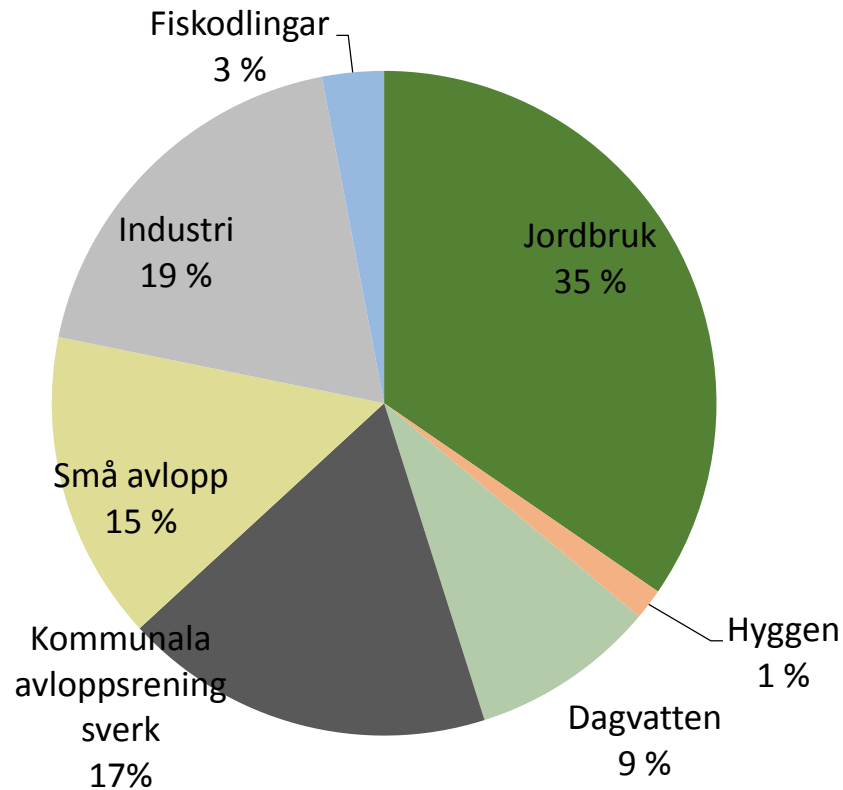

Vattenförekomster där övergödning leder till sämre än god status

Ca 2 300 vattenförekomster

- ☐ Kustvatten: 516 / 80 %
- ☐ Sjöar: 643 / 9 %
- ☐ Vattendrag: 1 177 / 8 %

	Åtgärdsbehov (ton per år)
Inlandsvatten fosfor	670
Kust fosfor	500

- Antropogen belastning av fosfor 2014
Källa:
Näringsbelastning
en på Östersjön
och Västerhavet
2014, HaVs
rapport 2016:12

HaV:s tillsynsvägledning

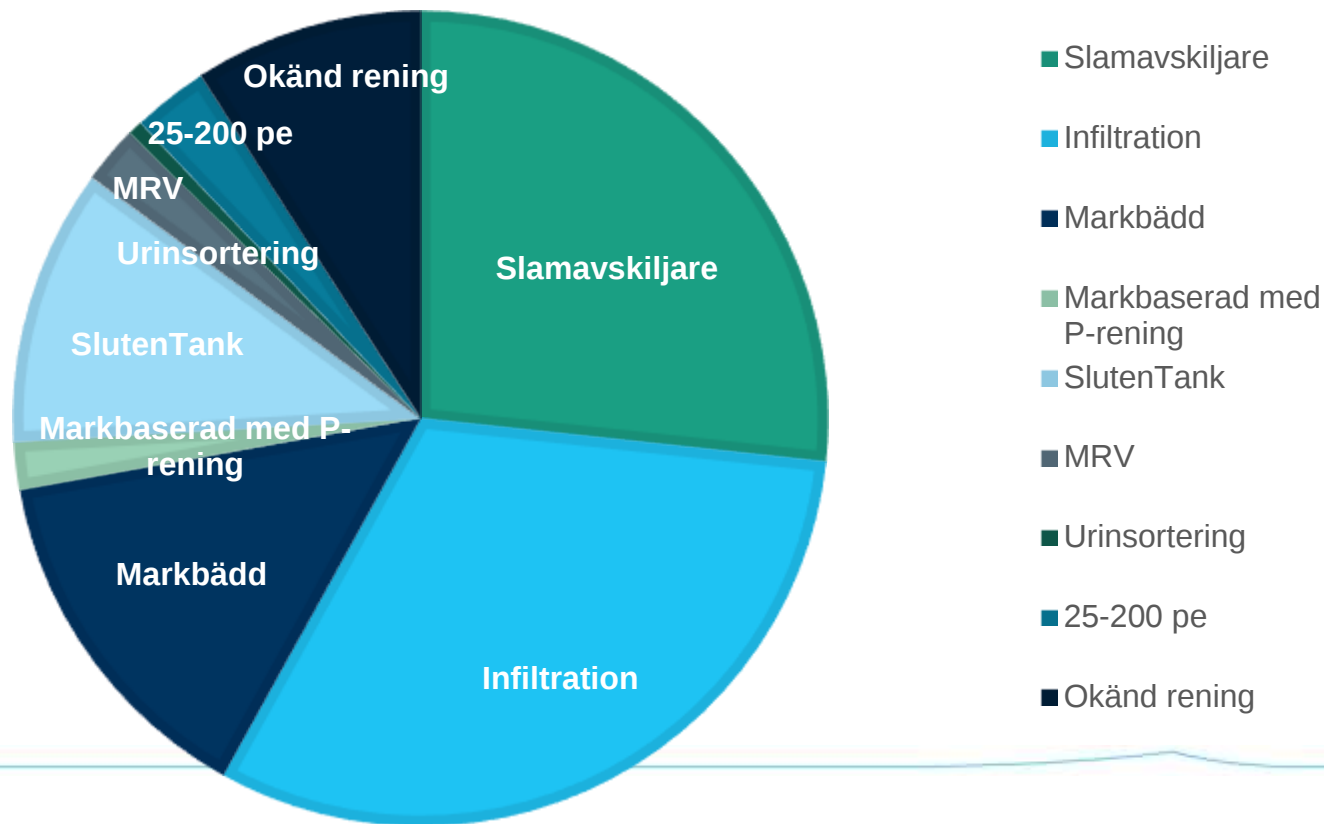
- Hemsidan
 - Vägledning
 - Frågor och svar
 - Referat av domar
 - Goda exempel
- Nyhetsbrev
- Årliga tillsynsvägledningsträffar för länsstyrelserna
- Medel till projekt

Utlysning av medel till projekt

- Sedan 2014
- 3-4 miljoner per år
- Ca 10 projekt om året
- Utförts av universitet, kommuner, forskningsinstitut, konsultföretag
- Exempel
 - Kretslopp
 - Samla kunskap om funktion i markbaserade lösningar
 - Metodutveckling för tillsyn
 - Ta fram verktyg som underlättar inspektörernas arbete

700 000 avlopp med WC 2 – 3 % åtgärdas per år

Hur fungerar kommunernas tillsyn och prövning?

Lagar och regler för små avlopp

- Miljöbalken (2 och 9 kap.)
- Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (12-20 §§)
- HaV:s allmänna råd om små avloppsanordningar

Normal skyddsnivå

- 90% BOD-reduktion
- 70% fosforreduktion
- Smittskydd

Hög skyddsnivå

- 90% BOD-reduktion
- 90% fosforreduktion
- Ev. 50% kvävereduktion
- Smittskydd ytterligare skyddsåtgärder

Förslag till ny reglering

- Utpekande av känsliga områden
 - ökad samsyn mellan kommunerna
 - ökad förutsägbarhet för fastighetsägare och entreprenörer
- Förbud mot utsläpp av toalettavloppsvatten i känsliga områden
 - mer robusta anläggningar som kräver mindre skötsel, service och tillsyn
 - minskad risk för smittspridning
 - kretsloppspotential

Förslag till ny reglering

- Från 70% till 40% P-reduktion i områden som inte är känsliga
 - kostnadseffektiva anläggningar
- Krav på utförandeintyg och certifiering av entreprenörer
 - entreprenörerna får ett förtydligat ansvar
 - mer professionell bransch

Förslag till ny reglering

- Krav installationskontroll
 - ökar förutsättningarna för att installationsfel ska upptäckas
 - kan ersätta slutbesiktning
- Krav på regelbunden kontroll var tionde år av nya anläggningar
 - resurser att prioritera nya anläggningar saknas
 - incitament för fastighetsägaren att åtgärda
 - produkter som inte klarar reningskraven under drift uppmärksammas

Statlig utredning om hållbara vattentjänster (dir 2017:54)

Utredningen föreslår

- Krav på avloppsdeklaration för alla små avlopp som ska göras av ackrediterad kontrollant
- Föreskriftsrätt till HaV för tydligare regler
- HaV ska utveckla ett digitalt system för registrering av uppgifter
- Satsning på va-rådgivning och kretslopp
- Etappmål för ökad åtgärdstakt

Vad sker nu?

Valår - stor satsning på havet
Satsning på rening av läkemedel
Finlands lagstiftning debatteras
Vägledning för prövning
Nya föreskrifter?
Digitaliseringsprojekt – e-tjänster

Tack!

www.havochvatten.se

Havs
och Vatten
myndigheten